

Övning: Klimatförändringens hälsoeffekter i El Salvador och Sverige

Mål: Att skapa en diskussion om hur klimatförändringen påverkar hälsosituationen i världen.

Användningsområde: Svensk politik, hälsa, demokrati och hållbar utveckling.

Material: Filmen *Children on the frontline*, El Salvador, del 2. Filmen beskriver ungas hälsosituation i ett förändrat klimat och presenterar åtgärder för att förbättra hälsosituationen.

Lindgren E. *Globala hälsoeffekter av en klimatförändring*, *Framtider*, 2007;1:12-16, Institutet för Framtidsstudier.

Filmerna och artikeln hittar du på <http://barnochklimat.se/klimat/resurser/>

Metod: I ett varmare och mer nederbördsrikt klimat ökar risken för spridning av tropiska sjukdomar som malaria och denguefeber. Spridningen väntas även till områden som tidigare inte varit drabbade av de tropiska sjukdomarna.

Steg 1:

Dela in eleverna i grupper om fyra, i varje grupp finns fyra rollkaraktärer. Visa filmen *Children on the frontline*, El Salvador, del 2. Eleverna ska under filmvisningen anteckna fakta i filmen utifrån sin rollkaraktär. Eleverna ska också få individuell tid till att läsa och skriva nyckelord till artikeln *Globala hälsoeffekter av en klimatförändring* av Elisabet Lindgren.

Steg 2:

De olika karaktärerna samlas för att söka mer information och utveckla sin rollkaraktär. Läkarna hjälper till exempel varandra att hitta information om *Läkare för miljön* (www.dnsy.se) och de som har rollen som ung svensk undersöker vad ett ekologiskt fotavtryck är.

Steg 3:

Efter arbetet i karaktärsgrupperna samlas eleverna i de ursprungliga tvärgrupperna. Gruppen ska utifrån sina roller diskutera olika frågeställningar. Förslag på frågeställningar att använda som diskussionsunderlag finns. Alla karaktärer ska föra fram sina åsikter och åtgärder för situationen.

Karaktärerna använder sig av nedanstående frågeställningar i diskussionen:

- Vilka är de mest oroande hälsoeffekterna, som ett resultat av klimatförändringen, för utvecklingsländer? Drabbas olika grupper i samhället (barn och unga, barn med funktionshinder, minoritetsgrupper, pojkar och flickor, kvinnor och män) på olika sätt?
- Vilka är de mest oroande hälsoeffekterna, som ett resultat av klimatförändringen, för Sverige? Drabbas olika grupper i samhället (barn och unga, barn med funktionshinder, minoritetsgrupper, pojkar och flickor, kvinnor och män) på olika sätt?
- Vilka politiska beslut kan mildra effekterna av klimatförändringen?
- Vilka individuella livsstilsförändringar kan mildra effekterna av klimatförändringen?
- Hur ska barn och unga tilldelas viktiga roller som samhällsaktörer i klimatfrågan i Sverige och i andra länder?

Steg 4:

Efter en stunds diskussion sammanställer eleverna fem förslag på åtgärder för att minska effekterna av klimatförändringen. Förslagen kan vara på både individuell, lokal, nationell och global nivå och för både rika och utvecklingsländer. Åtgärdsförslagen presenteras för resterande grupper på blädderblock och förslagen ska också motiveras.

Gå vidare:

- Klimat- och sårbarhetsutredningen SOU 2007:60 finns på www.regeringen.se/sb/d/8704/a/89334

Använd utredningen för att undersöka vilka konsekvenser som förväntas drabba Sverige utifrån klimatförändringen. I utredningen hittar du också förslag på åtgärder för att mildra konsekvenser av klimatförändringen. Gör gärna en jämförelse mellan elevernas förslag på konsekvenser och åtgärder och det utredningen kommit fram till.

- Att minska sitt ekologiska fotavtryck är ett steg närmare en hållbar utveckling. Världsnaturfonden har en kalkylator där eleverna kan beräkna sitt eget ekologiska fotavtryck utifrån sina levnadsvanor. Fotavtrycket omsätts sedan till hur många jordklot som behövs för att ge de resurser som upprätthåller en sådan livsstil om alla på jorden skulle leva likadant. Diskutera med eleverna om hur de ska minska sina egna ekologiska fotavtryck. Världsnaturfonden har även en skolkalkylator där skolans ekologiska fotavtryck kan beräknas. Låt skolkalkylatorn vara en utgångspunkt för skolans arbete för en hållbar utveckling. Läs mer på www.wwf.se
- *Children in a changing climate* är ett samarbete mellan flertalet internationella biståndsorganisationer och forskningsinstitut med syfte att lyfta fram barns och ungas perspektiv i klimatfrågan. www.childreninachangingclimate.org

Karaktärerna representerade i varje grupp är:

- **Läkaren**

Ingår i nätverket *Läkare för miljön* och är författare till artikeln om hälsa och klimatförändringen. Har också arbetat i många år med hälsofrågor i utvecklingsländer. Sitter med i många politiska rådgivningsgrupper om hur man ska planera för att minimera klimatförändringens hälsoeffekter i Sverige.

- **Ung svensk**

Svensk gymnasieelev som kan mycket om klimatfrågan men har svårt att minska sitt eget ekologiska fotavtryck och vara klimatsmart. Han eller hon tycker att det är viktigt med hållbar utveckling och rätt politiska beslut men är ovillig att förändra något i sin egen livsstil för att minska sin klimatpåverkan.

- **Ung från El Salvador**

Ung från El Salvador som redan idag känner av konsekvenserna av klimatförändringen. Är aktiv i sitt samhälle som riskkommunikatör och arbetar med att sprida hälsoinformation till yngre barn och informera om hur man undviker att sprida till exempel denguefeber. Vill att de rika länderna som står för den största delen av utsläppen också ska vara de som tar de första stegen mot att nå en hållbar utveckling.

- **Politikern**

Svensk politiker som vill ta ansvar för framtiden men prioriterar jobb och tillväxt. Han eller hon vill inte stöta sig med sina väljare och undviker därför att slå fast konkreta målsättningar för en hållbar utveckling. De politiska budskapen om en hållbar framtid är därför vaga.